

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 2^a, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

Allò que ens recorda

EN arribar la data de l'aniversari de la signatura de l'armistici de la guerra, que és commemorat a gairebé tots els països, es guarda un minut, o dos, de silenci, per a donar majestuositat i lleure al record envers aquells que, més dissortats, no sobrevisqueren a la voràgine horrenda que engolí tantes riqueses i tantes vides.

Dos minuts de silenci durant els quals, l'ànima, recollida i dolorosa, vola en cerca del record d'aquells que ja no seran mai més entre nosaltres.

Amb tot i això, de ben poca valor serien aquestes commemoracions i altres, el minut o l'hora de silenci i recolliment i dolor, si no tinguessin altra virtualitat que portar-nos aquests records a la memòria. Bo és, i àdhuc per a molts necessari, recordar aquells que ja no són entre nosaltres. L'absència per la mort, és aquella que menys ha d'oblidar-se. Però en aquest moment de profunda recordança pels caiguts en aquella lluita fratricida, hi ha d'haver alguna cosa més que el pensament íntim en les existències occides en flor.

Per la nostra banda, i per allò que pot afectar-nos, sempre hem volgut veure-hi més, molt més.

Cada vegada que el record dels morts acut a la nostra memòria, i en cap altra com en aquest minut de silenci que l'artificiosa oficialitat interestatal imposa, l'acompanya, inseparable, aquell que tantes víctimes immolà. Paral·lelament a la desfílada macabra dels cadàvers, passa per la nostra imaginació el dramàtic seguici de la guerra, justificació sempre monstruosa de follies collectives.

Els familiars que recorden l'ésser volgut el cos del qual la darrera paletada de terra acaba de sepultar, parlen ensems que de la desaparició seva, de la malaltia que l'ha dut al sepulcre. I com més profunda sigui l'emoció causada per l'absència de l'estimat, més encara es recorden fins els detalls més senzills que voltaren el traspàs. Tot ajuda, en aquest cas, a suportar el dolor. I en el record de la data de l'armistici, tot contribueix a execrar la inhumanitat, cruel i absurda, de la guerra. I cal perseverar.

Ara, deu anys passats d'ençà de la signatura que commemora el món oficial, en el minut just, exacte, que els pobles guarden seixanta segons de silenci com a fervorós tribut a l'ànima dels morts, arriba fins a nosaltres la veu càlida, l'oració magnífica de Briand, qui afirma, clarament i categòrica, que sols la continuació de la seva política, de la política pacifista en general, pot evitar un altre seguit de catàstrofes.

I nosaltres, que no som profetes ni aspirarem a fer-ne, hem volgut veure, i veiem clarament, en les paraules de l'ex-president,

l'existència, no suposada, sinó real, del perill de guerra. Per haver-la entrellucat en les seves paraules i en altres manifestacions de la vida política dels pobles, per aquesta raó, de prou pes, en el moment solemniat del minut de silenci, darrera del pensament piadós envers la joventut occida, va, enèr-

gica i viril en llur manifestació interna, la nostra reprovació contra la guerra. Però no contra la guerra amb distincions de cap espècie; sinó contra la guerra en absolut; digui's defensiva, ofensiva, etc.

Pobles: guardeu-vos! Vigileu els tarannàs, els dembles, en llurs actuacions públi-

ques, dels homes polítics. Seguiu-los de prop. Car si així no ho feu, no caldrà que ens estranyem que, un bon dia, el minut de silenci que avui guardem pels morts, sigui escurçat pels esclats de l'artilleria

ANGEL PESTAÑA

ENTRE HOMES POPULARS

—Ja ho veu que és una cosa gran.

—Ja me n'he convençut; tant és així, que vull comprar un d'aquests palaus, i quedar-me a Barcelona.

LLICÓ POLITICA

Nosaltres, també

RECORDARAN, els nostres lectors, el comentari fet, dies enrera, a l'actitud d'elements de dreta que advocaven per la constitució d'un agrupament de forces dretanes per tal de contenir les extralimitacions que puguin cometre's en acabar el regim dictatorial.

Dèiem que ens semblava cosa perfecta que les dretes s'organitzessin, si la voluntat llur era aquesta, i que no ens interessava que se les en privés.

Allò que sí ens interessava, i en aquest punt ens ratifiquem, era que, paral·lelament d'aquesta acció de les dretes, de les forces que puguin representar, sorgís i es desenrotllés un agrupament de forces de l'esquerra.

Les raons que tinguérem aleshores per a opinar així, no s'han modificat, ço que vol dir, en síntesi, que pensem igual que pensàvem, idènticament que en es criure aquells conceptes.

No hi ha dubte que el transcurs d'algun temps, de vegades només uns dies o unes hores, imposa un canvi en el pensar, en l'obrar i en el comportament. Altres cops, però, el temps, en lloc de fer rectificar, ans obliga a ratificar allò que un home ha pensat; i això adhuc amb un poder incontrostrable, moltes voltes.

Pel que toca el cas que comentem, més cal ratificar que rectificar. Les paraules escrites llavors, tenen la mateixa significació i el mateix valor. No pot treure's els un punt ni una coma.

Les dictà, més que el desig de posar-nos davant dels altres, la temença de quedar enrera. Per això tenen encara la mateixa oportunitat.

I és que les dretes no es donen. Tenaces i actives, cada dia parlen del mateix; cada dia s'ocupen de la necessitat de coordinar i organitzar llurs forces. Estan dintre de llurs papers, i obren amb un admirable esperit de perseverança. I nosaltres, també. Volem que les esquerres s'organitzin i que actuïn amb més eficàcia que ho han fet fins ara.

Correu de l'Estranger

L'EXIT DELS NACIONALISTES ALEMANYS

LA signatura de la iniciativa popular dels nacionalistes ha posat a prova, durant deu dies, la paciència del poble alemany. Espera nervant i llarga, perquè la lluita entre els dos camps oposats, en pro o contra de la demanda de referèndum, exaltava les passions polítiques en tota l'extensió del país.

Després del termini fixat, calgué esperar encara cinc dies, per tal de saber el resultat definitiu. Cada matí, els diaris publicaven un total parcial. I com aquest total creixia molt lentament, els diaris republicans van anunciar, amb triomf, el fracàs de l'ofensiva nacionalista.

Dos dies després, però, la cosa canvià. Els nacionalistes havien assolit el mínim fixat per la Constitució, això és, el 10 per 100 del nombre total d'electors.

Poc ha faltat, tanmateix, perquè la iniciativa nacionalista no fracassés. I el mig-grat resultat obtingut no està gaire d'acord amb els esforços que han hagut de fer per a obtenir-lo.

Amb tot, els nacionalistes es declaren satisfets. "El front nacionalista es manté ferm!", escriu el "Berliner Lokal Anzeiger". I la fulla de M. Hugenberg afegeix: "La primera batalla ha estat guanyada. El combat continua!"

De totes passades, no es mostra massa segura de les dues batalles que seguiran, la una al Reichstag, i l'altra al plebiscit final. Són elles, en efecte, les que decidiran la victòria definitiva. I creiem fermament que l'obtindran els colors republicans.

EL NOU GABINET TARDIEU

EL senyor Tardieu espera que el seu ministeri serà un gran ministeri. Nosaltres no ho creiem pas. En tot cas, ho serà pel nombre dels elegits. Aquest govern està format, en efecte, per 28 membres: 16 ministres i 12 sub-secretaris d'Estat.

Es molt. Tan sols el primer ministeri Painlevé, del 12 de Setembre de 1917, va depassar aquest nombre. Però no visqué

més que dos mesos. Aquest precedent, no serà un presagi?

Es el més conservador dels gabinets que França ha tingut, de molts anys ençà. I, en canvi, sembla tenir tots els vicis interns del gabinet precedent. S'ha constituït, sí, un nou gabinet. Però la crisi, en realitat, segueix en peu: el gabinet Tardieu no compta amb cap majoria. Les causes que van determinar la caiguda del ministeri Briand segueixen essent les mateixes.

Podrà ara el senyor Briand continuar la seva obra des del ministeri d'Afers Estrangers? Cal esperar-ho. Però, amb tot, no ha d'oblidar-se que, malgrat la seva presència i la de tres radicals independents, el nou ministeri és, completament, un ministeri de dretes.

On ha d'anar la joventut

EN Carles Capdevila inicià, des de les planes del seu diari, la publicació d'una sèrie d'articles que coincideixen en blasmar la joventut catalana, per la seva indiferència envers la política. Entre els que han escrit sobre l'assumpte, són diversos els que assenyalen encertadament la causa principal d'aquesta indiferència: l'estroncament de totes les activitats polítiques, quan tot just la generació ara bescantada començava a interessar-se per elles. Acceptat això, hom hauria de reconèixer que no tota la culpa és de la joventut; tanmateix tothom li carrega tota la responsabilitat.

Miquel Ollé, des de les planes d'"El Cor del Poble", deia — i deia molt bé — que si bé la joventut no sap on va, alguns homes ja fets no poden presumir d'una orientació clara. No arribava, però, a atribuir-los gota de culpa pels errors dels joves. Jo crec que els la podríem atribuir gairebé tota. Les circumstàncies allunyen de la política uns joves que encara no s'havien adaptat a ella. Manca d'intel·ligència — diuen —. Potser sí. Però, què direm dels homes ja bregats en els trencacolls de les lluites polítiques que no han sabut — o no han pogut — procurar-se l'adhesió d'aquells joves? Els ho ha impedit la força de les circumstàncies; però si aquesta ha estat prou per a fer creuar de braços a molts d'ells, per què bescantar ara els joves que, si no els han seguit, ha estat perquè no anaven enlloc?

Ço que ha impedit obrar als homes madurs ha estat el més gran inconvenient per a la iniciació dels joves. Les traves han estat les mateixes per als uns que per als

altres; la diferència de preparació ha fet la resta.

No deixaré de reconèixer que una bona part del jovent es caracteritza per una manca absoluta d'inquietuds espirituals; però aquella part inclinada a acomplir els deures d'una ciutadania conscient, és més gran del que hom suposa.

Aquestes darreres setmanes hom ha fet públic reconeixement de totes les tares morals a la generació compresa entre els vint i els trenta anys. Jo, que per la meua edat — vint-i-sis anys — estic comprès en aquesta generació, rebutjo el penjament que tracten de fer-nos, sense distincions, i demano que, en lloc de blasmar-nos sistemàticament, ens vagin dient, de la manera més clara possible, on és que hem d'anar.

V. R. LLORCA

Els convertits

HEU-VOS ací una paraula, que, si jo ho tingués a l'abast, la treuria del diccionari.

I la treuria, no pel seu escàs valer filològic, ni per la seva significació gramatical; la treuria, únicament, per l'ús equivocacat que els homes en fem, en fer menció dels individus que, "de cop i volta", sense saber perquè, reneguen de llurs creences i escarneixen ostensiblement llurs ideals.

Què vol dir la paraula "convertit"? Li escau, justament, a l'ús que els homes fem d'ella?

Per mi, no.

I no dic que no, perquè sí. Dic que no, perquè, en tots els casos que en el món s'han presentat, tant en èpoques llunyanes, com més ençà, com en els temps presents, la paraula "convertit", adaptada a les persones, ha estat el sinònim d'"hipòcrita". Perquè, l'home que renega de les seves creences i fa escarni dels ideals engendrats en la seva ànima, ho fa i ho ha fet sempre, sense convicció, ni sinceritat.

Canvia la posició normal de la seva ideo-

logia, sempre per circumstàncies adulteradores, com són el panxacontentisme, els diners i moltes vegades les "faldilles".

He vist, veig i tinc lleugera, molt lleugera, relació, amb subjectes que en temps passats, no molt llunyans, han estat homes d'ideals purs, plens d'humanitat, plens de noblesa i cristians per demés (encara que el món no els hi vulgui veure), que s'han envanit amb orgull de sentir-los i han actuat molt directament per a propagar-los.

He vist aquests homes, així, a través d'un prisma de simpatia i els he vist, "en un tres i no res", com per obra de miracle, trasplantats de socarrel a l'altra banda, amansits, "galvanitzats" i fent pública ostentació d'una nova orientació social o religiosa, tan poc ferma i tan falsa, com la que anteriorment s'envanien de sentir.

Jo no puc creure de cap de les maneres que els homes que tenen cervell i cor i ànima i que per les tendències educatives que han desenrotllat la seva intel·ligència i els seus sentiments, hagi germinat en el seu si, l'ideal A o B, no puc creure que sigui tan fàcil, arrencar del seu esperit les vocacions més o menys nobles i humanes, que la vida li hagi inspirat, i menys, en els molts corrents casos, de "conversió" en l'edat en què l'home ja és "madur" i està completament estabilitzat, moral, intel·lectual i físicament, que és quan hom ha ardonit i centrat llur orientació ideològica i que, de cap de les maneres, poden fer claudicar, si és certa, ni les esbojarrades exhortacions de qualque extremista desesperat, ni les baladreres, insubstancials i encarcades prèdiques, de qualsevol P. Vallet d'ocasió.

La paraula "convertit", adaptada als homes, crec jo que sobra en el diccionari, car ja hi ha, ben clarament expressada, la paraula hipòcrita".

Ja m'acontentaria amb aquesta petita rectificació del nostre vocabulari, encara que les meves aspiracions, no són les d'eliminar la paraula "convertit", sinó eliminar els "hipòcrites".

Pere CARDONA NABES.

INTENCIONS

UN POBLE Digne D'ADMIRACIÓ I D'ELOGI

ALTRE dia, el meu estimat amic Angel Samblancat donà dues conferències: una a Bellcaire, i l'altra a Fuliola. Es digna de tota admiració aquesta tasca benemèrita d'Angel Samblancat. Angel Samblancat, que és un poeta i un filòsof, un líric i un pensador, un home que predica la política més bella i noble: l'amor a la intel·ligència i l'amor a la bondat, va corrent les viles i ciutats de Catalunya, on fa sentir la seva verba encesa i tremolosa de fe i entusiasme.

Angel Samblancat no és un orador pròpiament dit, un orador en el sentit pejoratiu de la paraula, és a dir: una màquina de parlar, d'afalagar les baixes passions, de llençar a l'aire tota la carriclona pirotècnica de vulgaritats i llocs comuns.

No, no: Samblancat no és un orador. És més: és un poeta, un poeta magnífic, de la paraula viva. Jo no he sentit ningú, i sincerament ho confesso, que parlés tan bellament com ell.

Cridar, esbullar-se els cabells, colpejar la taula amb el puny, pot fer-ho qualsevol energúmen. Llençar idees, despertar sentiments nobles, no.

Així, per aquesta labor educadora, la vida del nostre estimat amic haurà estat més digna i més profunda. Cal parlar a l'obrer, a l'humil, cal despertar-lo a la vida de l'esperit, cal fer-li veure que sols n'hi ha una de cultura: la intel·lectual i no la física. Cal fer comprendre a l'obrer que, contra el diner, sols hi ha una arma: la cultura. I que fins que no s'interessi veritablement per la cultura, serà mereixedor de tota abjecció.

Així, la tasca de Samblancat és admirable: desperta el poble. I el desperta a idees de bondat i de bellesa. Ell ho ha dit en aquesta conferència de Fuliola: Vosaltres, llegiu. Aquesta és la meua política actual. No he vingut a excitar les vostres passions,

a calibrar la vostra animalitat i a regalar-la i abonar-la, sinó a dir-vos que la cultura i el treball són la font de la ciutadania, de la llibertat, de la felicitat.

Jo demanava en certa ocasió, i ocupant-me d'un tema de cultura, que hom creés una ordre de predicadors laics. En aquesta ordre de predicadors laics, Angel Samblancat hi hauria d'ocupar el més alt lloc.

Però jo no vull fer avui — encara que sempre sigui oportú fer-lo — l'elogi merescudíssim d'Angel Samblancat.

Jo vull fer l'elogi d'aquests dos pobles, Bellcaire i Fuliola, que han escoltat amb devoció i fervor la paraula generosa del meu amic. Sobretot, el de Fuliola. I per aquest motiu: perquè, segons lleigeixo en un diari que dona compte de la conferència, per no cabre la concurrència en el saló de l'Ateneu Popular, hom es veié obligat a pregar a la concurrència, abans de començar l'acte, que es traslladés al local de la societat recreativa Foment, que té més cabuda.

Heu-vos aquí una cosa admirable, una cosa que no pot deixar-se sense comentari, sense un comentari que sigui un elogi. Aquest fet que, llastimosament no es produeix cada dia, s'ha de fer públic: per tal que els altres pobles tinguin enveja d'aquest poble.

No és costum — i ho hauria d'ésser — que el públic no càpiga en un local on un escriptor, un pensador, un poeta, es disposen a parlar. El públic no se sent massa atret pels escriptors, pels pensadors, pels poetes. Li semblen més interessants una cupletista, uns còmics que representen una comèdia idiota, un film on hom juga amb èxit a l'adulteri.

Per això cal elogiar el gest nobilíssim d'aquest poble de Fuliola. Jo no el conec. Però, per petit que sigui — si és que és petit — em sembla molt gran.

Lluís CAPDEVILA.

ANGEL PESTAÑA

A l'any 1920 va fer un viatge d'observació a Rússia; i en tornar va escriure dos llibres interessantíssims, titulats

Setenta días en Rusia

Lo que yo vi

Preu: 3 pessetes

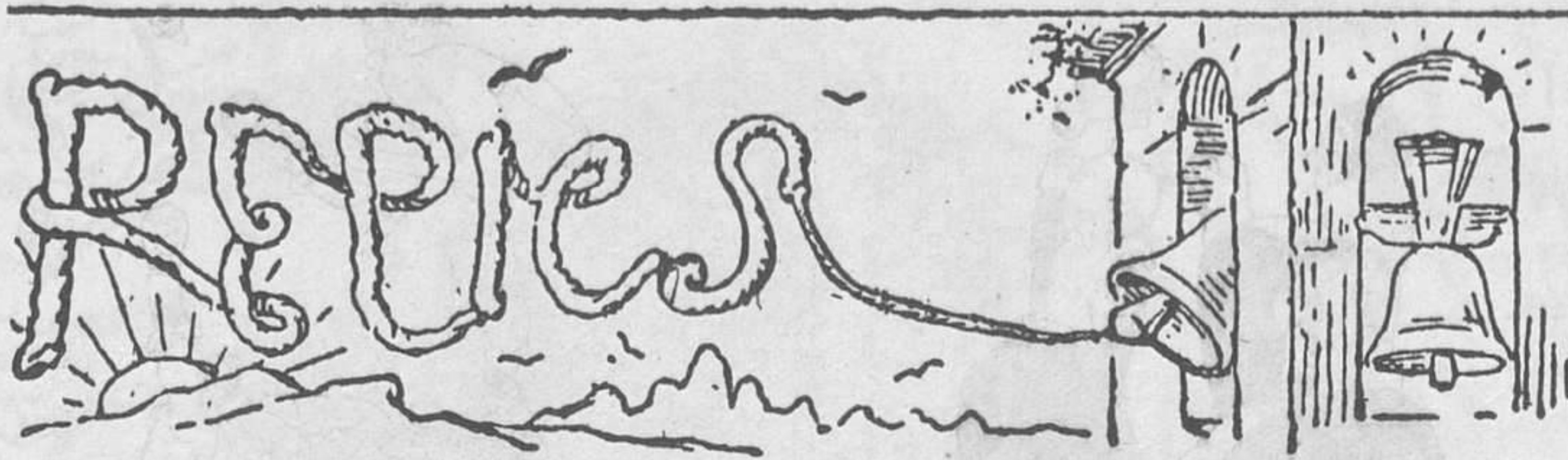
Lo que yo pienso

Preu: 3,50 pessetes

Dos llibres que recullen tota la clara visió del poble rus

Demaneu-los per totes les llibreries

La setmana que ve: EL DOCTOR AIGUADÉ I MIRÓ.

LA REBAIXA

El primer dia de rebre's la nova de l'erupció volcànica a Guatemala, l'agència cablegràfica ens parlà de mil morts

El segon dia, ens digué que eren quatre-cents.

El tercer dia, cent vint-i-cinc.

El quart dia, quaranta.

I hom pensa en la satisfacció que tindriem si ara diguessin que els morts no han estat defuncions, sinó naixements.

MOMENTS INACABABLES

Títol d'un telegrama que els diaris publicuen repetidament aquetsos dies:

"La Premsa segueix ocupant-se del moment polític".

Moment?

Que no en diguin "moment" d'una situació que resulta més llarga que set Quaresmes, i més pesada que la cançó de l'enfadós.

NO S'ALARMIN

Els radicals han votat ara contra el Govern.

Han votat?... Però... és que hi ha hagut eleccions?

Això ha passat a París de França. No val a confondre les illes Medes amb les britàniques, ni la gimnàstica amb la magnèsia.

COM ELS TRINXERAIRES

En vista de l'anormalitat per què travessa el món fiduciari — que avui els milionaris devenen pobres, que l'endemà els pobres es tornen milionaris —, la Cambra de Nova York ha acordat tancar la Borsa per uns quants dies.

Tant-se-va.

Es una mida fictícia, aqueixa de tancar les portes.

Quan hi ha l'afició, rail... Els enfibrats del diner jugaran a fora, a les xapes, a cara-o-creu, a la ratlleta...

LA PESSETA

"La Epoca", de Madrid, es torna a preocupar de l'estabilització de la pesseta.

Que no perdi el temps miserablement ni s'encaparrí per tan poca cosa.

Convenci's només, ja és hora, d'una gran veritat: i és que a la butxaca del contribuent no li veurem mai "estabilitzada", la pesseta.

Que no hi farà mai cria, vaja!

NO FAREM RES

El projecte de muntar la constitució dels Estats Units d'Europa sembla que no acaba de enganxar.

Suara un ministre holandès ha discorsejat en contra de la magnífica idea.

Ja ho deia aquell ateneïsta dels acudits:

—A Europa no farem mai res; Holanda, Gruyère, Parma... Hi ha massa competència de formatges.

Venus i el moralista

Oh, quina immoralitat! Vull posar-me les ulleres per poder veure i convèncer-me millor de semblant gosadia, de semblant obra sòrdida, feta per la mà de l'home vil i pecador.

(Amb les ulleres posades): Ah, oh!... Perdoneu-me, Senyor, si no tanco els ulls davant d'aquesta horripilant plasmació del pecat. Puc romandre en llur contemplació tota una eternitat sense el més lleu perill de perversió. Ara, en aquests moments, sóc com un eunuc, em sento posseït d'un gran eixorquiment, i ni que aquesta profana escultura es tornés de carn i ossos, el meu cos es conservaria amb la rigidesa i la fredor del marbre. Per tant, vaig a fer un dènting examen d'aquesta obra satànica.

Comencem pel rostre i anem davallant: Ulls d'esguard hipnòtic. Nas de meretriu romana i llavis reveladors d'una luxúria inefable. Pits eburnis i abrandats d'un insòlit i desenfrenat erotisme. Ventre i anques que tenen la virtut malèfica d'esvair la innocència a la pròpia infància, pel seu posat, pel seu gest verament lúbric. Les cuixes, que no són cuixes, sinó columnes

EXIT SOCIALISTA

A les eleccions municipals de Nova-York els socialistes han assolit una nodrida votació.

Es un fet que té una gran importància, pel seu valor simptomàtic.

Comença ja a atansar-se el naixement d'una gran força esquerrana als Estats Units?

Així ho creiem. I bona falta fa.

ESCORÇONS

Lleó Daudet acusa Briand d'ésser "profundament nunci, ignorant i obtús". I tot "per l'obra pacificadora i suïcida que aquest ministre porta a cap.

La màxima intel·ligència i la màxima comprensió deu ésser per al capítol de l'"Acció Francesa" mantenir una intransigència que ens aboqui a una nova guerra.

Però caldria que aquesta guerra la fessin — exclusivament — els que la cerquen i prediquen. Tindrien una gran arma: el seu verí.

PENSAMENTS

Res no calma tant els violents com la moderació de l'home assenyat.

L'excés de severitat vers els altres i la indulgència per un mateix, és el senyal més evident d'una ànima falsa.

Hom diu que Tardieu vol anar-hi, a Itàlia, per a veure En Mussolini.

No ens resulta gaire bon camí.

El mestre Padilla ha perdut en un taxi dues cançons.

Dues llaunes que s'estalvia el públic!

A la presó han instal·lat la "ràdio".

Ara ja no falta més que una mica de calefacció.

A Madrid s'han fet unes proves de gasos asfixiants.

Ja ens hi posem a to per col·laborar al desarmament amb les grans potències.

El director d'una companyia de teatre català que ha viscut molt de temps a Amèrica, treu del diàleg de les obres que assaja els mots que troba massa nous.

Per exemple, el mot "capell" el té esborrat del seu diccionari. I la raó que dona per a justificar-se és ben clara.

—A Amèrica en diuen barret.

Que en Cristófor Colom li conservi el bon humor.

El comte de Romanones encara no ha perdut l'esperança de tornar a ésser govern.

Si que està fresquet!

Per cert que el mateix Romanones ha fet una altra declaració optimista.

Diu que d'aquí a cent anys a Barcelona hi haurà sis milions d'habitants.

representatives d'una carn subtil i voluptuosa. I el punt on neixen llurs columnes, és un punt de malefics, és punt, punt... suspensiu. I no cal que segueixi ja més avall, perquè la resta està mancada d'importància cabdal.

***

Per poder fer un estudi més acabat i psíquic d'aquest morb, d'aquest flagell nomenat immoralitat, el senyor moralista, fet un estoic, va fer-se posar, en la seva cambra, una Venus.

Si no fossin les males llengües i les murmuracions, ell havia pensat posseir una Venus real, de carn i ossos, pel millor perfeccionament del seu estudi psíquic.

D'ençà que va tenir en sa cambra la Venus, el pobre Sant Llvori, que diuen que és un sant molt indulgent per certes expansions, va anar un xic de recó, perquè el moralista estava sempre atrafegat i esbalaït com un baixà, davant la seva obra immoral, examinant els més recòndits detalls.

I per aquest deure, per aquest afer ineludible de moralista, es va comprar unes noves ulleres, amb vidres de gran augment.

ALFRED COSTA

VALLS I TABERNER

EN Ferran Valls i Taberner és un xicot alt, cept, ple de joventut i de saviesa. Veure'l i fer-nos l'efecte que no ha tingut infantesa, es tot u. En Valls i Taberner és un home de la dreta. Ha estat diputat provincial, perquè la Diputació, amb aqueixa serietat claustral que sembla que té, li va millor que no pas l'Ajuntament, més popular, més cridaner, més vistós... Per això la "Lliga Regionalista", quan tingué que llençar el nou valor, el trameté a la Diputació, en lloc de passar-lo per l'Ajuntament. En Valls i Taberner és un savi. Això ja és un fet. És un home carregat d'erudició, vivint en els segles passats, coneixent, de fet, totes les valors de la història i de la legislació catalana. Té unes obres escrites i publicades, que encara que no ens hem atrevit a llegir, flairem que estan carregadíssimes d'erudició, de notes, d'observacions, de suggestions, etc....

Nosaltres sempre hem vist En Valls i Taberner com "el jove professor", moralista i estudiós, de certes comèdies. La llàstima és que no porti jaqué. No ens imaginem En Valls i Taberner sense jaqué. L'hem vist fet un notari de província, greu i transcendental. Però dins d'aquell cos jove, no s'hi amaga pas una ànima serena i reposada. Fa poc que hem descobert que els erudits són la gent més inquieta del món, la més apassionada i la més violenta. En Valls i Taberner, sota d'aquell caire reposat que sembla que té, hi guarda un esperit lluitador i combatiu, apassionat i ferm. No cal sinó recordar la seva posició davant del llibre "Elogi de Catalunya", de Vallès i Pujals. Tots dos pertanyen al mateix partit; l'autor de l'"Elogi" — és a dir, el compilador i signador del llibre —, havia estat President seu a l'organisme provincial. Doncs bé, davant del llibre de Vallès i Pujals, En Valls i Taberner es revolta, i després de dir que és molt dolent i lamentable, senyala el plagi del llibre. S'inicia "l'affaire" del llibre. Res no hi val la posició mitjancera de Cambó, Duran i Ventosa, Abadal, Puig i Cadafalch, etc.... En Valls i Taberner es manté ferm en la seva posició acusadora, i té que publicar els articles que escriu en el diari del davant — "La Publicitat" —, deixant de banda llur òrgan polític — "La Veu de Catalunya" —, comentant l'obra general de Vallès i Pujals.

Aquest home posa tanta passió en desvirtuar la tesi del llibre com la que té per a defensar el que creu.

Es home molt ficat entre gent curial.

Té una gran influència.

Es dedica a estudis seriosos i transcendents.

Quan tingui més anys — més pàtina —, tindrem en ell un dels nostres savis oficials.

Té un estricte compliment del deure.

Es un gran treballador.

La setmana entrant: EN PERE RAHOLA.

El metge: —Hi ha massa salut, en aquest poble; hauré de marxar.

El futur sogre: —I amb què compta, vostè?
El pretendent: —Com que el mataré aviat a disgustos, amb la seva fortuna.

—No vaig voler fer-me boxador perquè no em trenquessin la cara, i té, ara m'ho fa un futbolista.

A un fredolic

L'hivern et cau a sobre en vení els primers freds. Ja estàs tip de castanyes, "Tenorios" i bolets; rovellons, no pas gaires, que enguany van molt carets.

Ja et pessiga la cara el més lleu ventijol; ja cerques amb delícia les manyagues del sol; ja et fregues les mans balbes per donar-te consol.

Però l'hivern cal vencè'l bravament, amb el pit; quan la fredò és ben sana, tens molt més apetit, t'ajuda al treball noble, tresques amb més delit.

Sols un fred, és horrible; sols hi ha un gel, que fa estralls, que és la fredor dels quartos, la fredor dels metalls, l'estúpida moneda que mou terrabastalls.

Quan al cor se t'arrapa l'ambició de l'or, com que és matèria freda, se t'encostipa el cor, i d'aquest "or-tritisme" hi ha molta gent que en mor.

O sinó, pren exemple dels rics acovardits: com tremolen, els pobres! com es bufen els dits, a les cases de banca d'allà als Estats Units!

Però tu, que no dones vassallatge al diner; tu, que sents dins de l'ànima

quelcom pur, que és primer; tu no hauries de témer el fred escadusser.

Cap calent, ple de dèries i al cor la il·lusió, no hi ha por que et trastornin els joïns de gran fredò; si el termòmetre baixa, tu mantindràs calò.

Si coves bon coratge, si cries sang ardent, si vers un sol camines i ets ardit i ets valent, riu-te de les gebrades; l'home fort, no les sent!...

FORLIFE

GRANOLLERS

A la nostra ciutat es dona un espectacle sensiblement grotesc. A Granollers, tenim un diari amb gramàtica pròpia i amb informacions de tercera mà. És un diari moral que un dia contribuï a un homenatge a l'autor de "La dona verge", a malgrat de qualificar d'immoral aquesta obra de Manuel Fontdevila. A més, hi ha un setmanari — "La Gralla" — i uns quants senyors que corresponsalegen més o menys en els diaris de Barcelona. Al cap de poc d'haver aparegut el diari, es constituï legalment, "amb tota la legalitat imaginable", l'"Associació de la Premsa Diària de Granollers". Aquesta Associació la constituïren únicament el cos de redactors del diari, fins després que se celebrà un gran àpat, obsequi de l'Ajuntament — i no de l'Associació — als periodistes que foren presents a una assemblea que tingué lloc i efecte a Sabadell. D'aleshores ençà, han ingressat

a l'Associació alguns d'aquells corresponents. D'altres, i els redactors de "La Gralla", per ara, són "insociables".

Ara, aquesta Associació vol fer un festival. Un festival en benefici propi. I projecta fer tota una "barriada de periodistes". Així, tal com sona, tota una "barriada de periodistes". Segurament amb els milers de pessetes que recaptarà amb el festival.

Això ha fet que "La Gralla" fes un xic de brometa; i la brometa de "La Gralla", perfectament, absolutament admissible en tots els aspectes — al nostre entendre —, ha promogut el més gran combat i el més lluit divertiment.

Començà amb una nota "comminatòria" — comminatòria, eh? — de l'Associació que signà el propi president en persona i que donà pretext a "La Gralla" per a envestir contra el festival a benefici d'uns senyors que "tots coneixem". I contra d'aquella envestida han sortit ja una colla d'articles laudatoris per al seu autor, un manifest a l'"opinió pública" i diverses cròniques en alguns diaris de Barcelona. Tots ells estan d'acord, segons sembla, en què el director de "La Gralla" és una mala persona, la qual entre tots haurem d'exterminar, i en què el seu periodiquet fa més mal que una pedregada. Això perquè, naturalment, "La Gralla" ha dit que no està gaire bé que uns senyors, que tots van amb cobata i abric, cerquin la cooperació d'uns artistes que baden i se serveixen d'ells per a captar una almoïna.

Nosaltres, és clar, no voldríem ésser víctimes de les ireds d'una Associació que la formen quatre soldats i un "cabo"; i per això, encara que a Granollers hem presenciada suara un quadro de misèria desoladora, que hem vist com un matrimoni amb set fills han estat llançats al carrer i que ànimes caritatives — que justament no són de la Premsa — han hagut de socórrer la pobra mainada, nosaltres, diem, ben clar i ben alt, perquè no hi hagi confusions, som del parer que l'Associació de la Premsa Diària de Granollers fa molt ben fet d'organitzar el festival ja alludit al seu benefici.

La caritat ben entesa, ja fa anys haurien de saber els de "La Gralla", i tothom, que comença per un mateix.

M. A.

SANT SADURNÍ D'ANOYA

LA gent acostuma callar per tot. Aquí, i sols aquí, passa el poc entusiasme a la lectura de qualsevol paper; però, de primer, vé el mal de que en algun lloc, com és la societat "Ateneo Agrícola", ensenyen a rebre els llibres a puntades de peu. Mireu que no hi ha dret que un Ateneu tingui aquesta desconsideració pel llibre català, i fins pel castellà, perquè, per ara, no n'hi ha de cap mena encara.

Les taules dels cafès, en canvi, són plenes; però de la lectura tothom ne fuig; val a dir, però, que no els ha guiat ningú pel bon camí. Aquí hi ha un cafè que ara el té un nou amo, i que tot seguit ha fet venir dones, que encara que no siguin escandaloses i voluptuoses, aconseguixin fer de l'home una miniatura humana.

Calen elements que sembrin i despleguin la cultura, que és el fonament de tota societat civilitzada, i facin de l'home un ésser presentable i conscient, en lloc de fer la definició del llibre i de l'art amb un got de metzines a la mà.

Demano, i prego, que en aquestes societats, únic recer moral de la vila, tinguin la

bondat de comprar uns quants llibres, i això pel bé de la vila i dels seus homes.

Després, caldria, ara que és un moment oportú, crear un diari independent, democràtic, que prediqués la bondat, la senzillesa de costums i el progrés de les idees sanes i lliures de tot sectarisme de cap mena.

Aquí ja surt un setmanari; però fa una fortor de cera que empesta; i això és una cosa que diu ben poc a favor dels homes que tenim en aquesta vila que podrien i haurien de fer ben altrament.

Un xic més de cultura demano, que faria funció d'estisores per a esquilar tanta llana com hi ha en alguns catells.

J. P. R.

Joaquim Samblancat

HA mort a Graus, el seu poble natal, En Joaquim Samblancat, germà del nostre company de redacció Angel Samblancat.

Era En Joaquim un acèrrim de la política esquerrana, home d'ideals clars, purs, home que s'ha mantingut fins al darrer moment al lloc que li tocava; era un dels soldats amb els quals es va a totarreu.

Una llarga malaltia l'ha tingut abatut molt temps, fins que aquesta senyora que es diu La Mort se l'ha emportat.

Rebin els seus familiars i especialment els seus germans Josep i Angel el més sentit condol d'aquesta casa, on ja saben lo molt que se'ls aprecia.

Un anti-gitanesc (Figueres). — Anirà... si ho vol la censura i vostè ens envia el treball signat amb el seu nom.

P. G. — Anirà... no sabem quan, perquè hi ha molt original.

J. B. P. (Pineda). — No s'hi encaparrí. L'article estava bé. Lo altre no té importància.

J. V. C. (Puigreig). — Envii-ho amb lletra ben clara, sobretot la signatura, i farem el que podem.

L'Avi (Sant Sadurní d'Anoya). — No pasaria.

V. R. Ll. — Tot el que vós feu ens interessa. Anirà.

Volney (Calonge). — Igualment us diem. Vós sou dels que ho fan bé. Però aquesta vegada és massa llarg. Penseu que disposem de poc espai.

C. F. (Vilanova i Geltrú). — Anirà. Us saludem amb afecte.

I. J. C. (Mataró). — No us podem respondre que hi vagi, car tenim molt original.

Jordi d'Onades (Puigreig). — Massa fort.

P. R. — Resulta un xic deixat i incoherent.

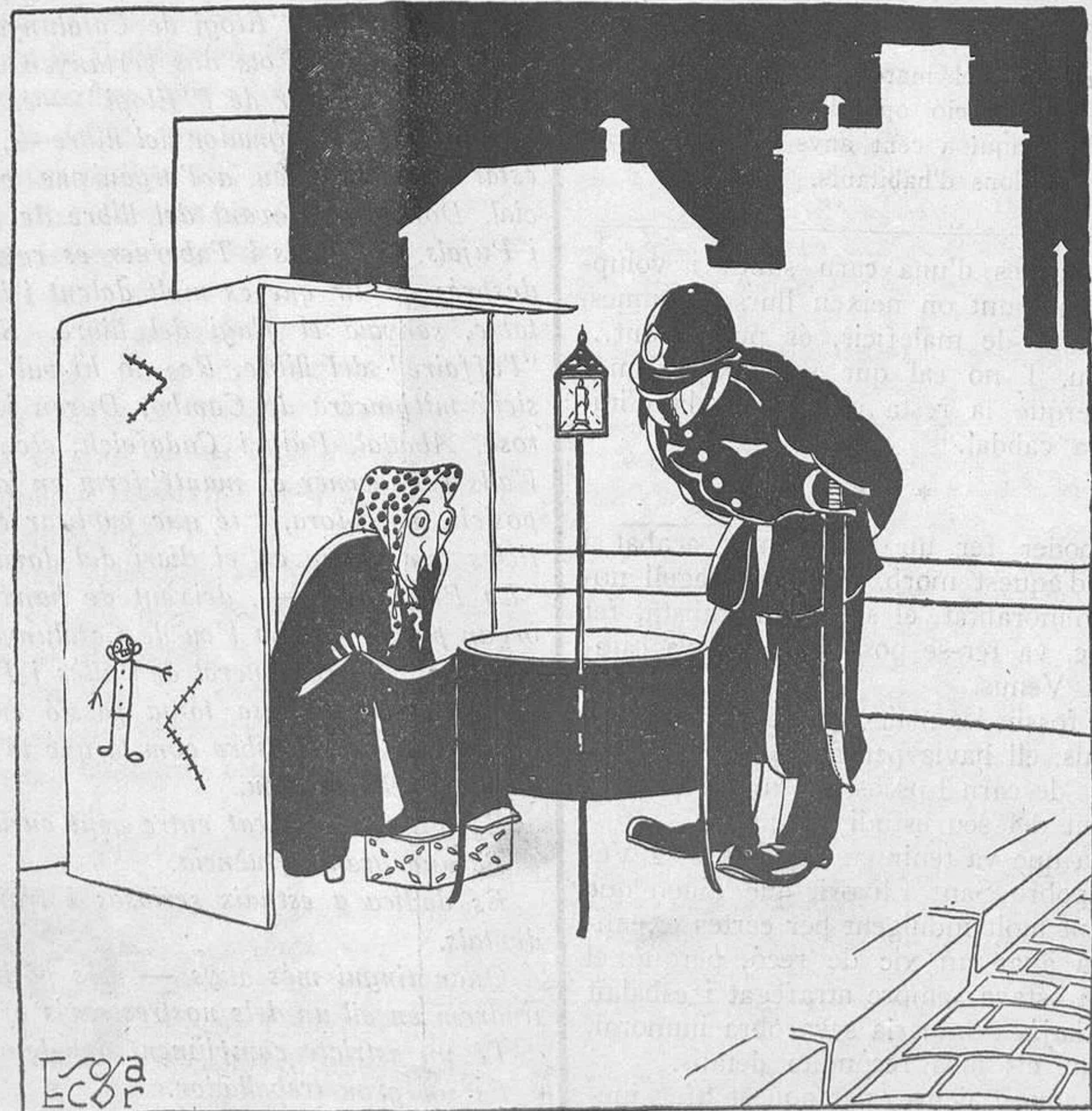
V. M. V. (Sant Vicents de Castellet). — El moviment es demostra caminant. Cal que, per a predicar cultura, procureu vós mateix perfeccionar el vostre català. Això ho aconseguireu llegint molt. És un bon consell que creiem no ha de molestar-vos.

EL dia 30 d'aquest mes, aniversari de la mort de **Francesc Layret**, "LA CAMPANA DE GRACIA" rendirà tribut a sa memòria publicant un número extraordinari en el que hi col·laboraran les firmes de més relleu, tals com Pere Coromines, Robert Castrovido, Lluís Nicolau d'Olwer, Angel Pestanya, Antoni Amador, Lluís Capdevila, Lluís Companys i d'altres.

No deixeu de comprar aquell dia "La Campana de Gràcia"

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Imp. "La Campana". — Om, 8. — Barcelona

—Com va, el negoci de les castanyes?
—Ja no en fa cas, la gent.